

Stáhtarádi ásahus

bivddus Deanu čázádaga oalgečázádagain

Stáhtarádi mearrádusa mielde mearriduvvo guolástanlága (379/2015) ja Suoma ja Norgga gaskasaš Deanu čázádaga bivdosoahpamuša láhkáásahansuorgái gullevaš mearrádusaíd fápmuibidjan- ja heivehanlága (176 /2017) 7 §:a 3 momeantta vuodul:

1 §

Heivehanguovlu

Dát ásahus heivehuvvo Suoma ja Norgga gaskasaš Deanu čázádaga soahpamuša (SopS 41 ja 42/2017) 2 artihkkala 2 čuoggás oaivvilduvvon čázádaga luossagoargnjunguovllus čuovvo-vačcat:

- 1) Buolbmájtávri, Gálldaašjohka Luovosvárjoga njálmimi rádjai, Badje-Buolbmájtjohka Badjegoržzi rádjai, Luossajohka Luossajávrri rádjai, Morešveaijohka njeallje kilomehtera bajás-guvlui luoitinsajis Badje-Buolbmájtjohkii sihke Skihpajohka vuosttas luobbala rádjai;
- 2) Veahčajohka Veahčajávrri rádjai ja Váisjohka Váisluobbala rádjai;
- 3) Ohcejohka Mierašjávrri rádjai, Cársjohka Liŋkinjohnjálmmiss 10 kilomehtera bajásguvlui ja Geavvu Fiellogahjoga njálmimi rádjai;
- 4) Goahppelašjohka Birkejohnjálmimi rádjai, Birkejohka Badjegoržzi rádjai sihke Goaskin-johka Goaskinjávrri rádjai;
- 5) Njiljohka 13 kilomehtera nuppi juovvagietti rádjai;
- 6) Áhkojohka goržzi rádjai; sihke
- 7) Gáregasjohka vihtta kilomehtera Luopmošjohnjálmmiss bajásguvlui.

Dán ásahusa lassin bivdui 1 momeanttas oaivvilduvvon guovluuin heivehuvvo stáhtarádi ásahus bivddus (1360/2015, maŋjelis guolástanásahus) dakko bokte go dán ásahusas ii nup-pelähkai mearriduvvo.

2 §

Lobálaš bivdoneavvut

Luosa ja guvžzá oažžu bivdit:

- 1) jottuin, merddiin ja njáŋgofirpmiin Ohcejoga, Veahčaha ja Buolbmájtjoga čázádagain; sihke
 - 2) stákkuin ja vuokkain.
- Eará guollešlájaid go luosa ja guvžzá oažžu bivdit čuovvovaš bivdoneavvuiquin ja vugii-guin:
- 1) njáŋgofierbmi;
 - 2) stággu ja vuogga;
 - 3) guollehehkke guoika- ja rávdnesajiid olggobealde badjel 200 mehtera duohken joga oivošis dahje njálmmiss;
 - 4) oaggun ja bilken guoika- ja rávdnesajiid olggobealde; sihke
 - 5) njáhkároahkki jieŋa alde bivddedettiin.

3 §

Bivdogieldoguovllut

- Bivdu lea gildojuvvon čuovvovaš guovlluin:
- 1) Badje-Buolbmájtjogas oktan oalgejogaiquin;
 - 2) Gálldašjogas joganjálmmis ja Gálldašjogas Luovosvárjoga njálmmi rádjai oktan Gálldašluobbalii ja -ládduin;
 - 3) Ohcejogas joganjálmmi rájes Ohcejoga ja Njuorggáma gaskasaš geainnu šalddi rádjai; sihke
 - 4) Čársejoga vuollegoržzis 60 mehtera mátkkis goržzi niskkis vulosguvlui.

4 §

Almmolaš vahkkoráfáidahttin

Manjelis 5, 9 ja 10 §:s sihke 12 §:a 1 momeanttas mearriduvvon bivdoáigodaga áigge buot bivdu lea gildojuvvon sotnabeaivvi rájes diibmu 19 vuossárgii diibmu 19, earret eará guollešíjaid go luosa dahje guvžžá bivddu jávriiin badjel 200 mehtera duohken joga oivošis dahje njálmmis.

5 §

Bivdoáigodat stákkuin ja vuokkain

Stákkuin ja vuokkain oažju bivdit Buolbmájtjoga, Veahčajoga ja Ohcejoga čázádagain geassemánu 1. beaivvi rájes borgemánu 31. beaivái.

Heivehanguovllu eará go ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon čázádagain stákkuin ja vuokkain oažju bivdit geassemánu 1. beaivvi rájes borgemánu 20. beaivái.

6 §

Seaktái ja áykorbivdosiidda guoskevaš ráddjehusat

Seaktin ii oaččo geavahit reahka, guoli dahje máđu.

Njáhkároahki oažju geavahit dušše njáhkábivddus jienja alde. Nuppeláhkai go ovdalis 1 momeanttas daddjojuvvo, de Deana čázádagas váldojuvvon jápmá seakteguoli oažju geavahit njáhkárohkiin bivddedettiin ja máđu oažju geavahit seaktin jienja alde bilkedettiin.

Nađđaroahkana, guolleákšu ja hoava oažju geavahit veahkkeneavvun bivdosii čákjan guoli lokten dihte fatnasií dahje gáddái.

7 §

Luosa sálašearri bivddus

Stággo- ja vuoggabivddus oažju váldit eanemustá guokte luosa sálašin bivdi ja jándora nammii.

Nuppeláhkai go guolástanásahusa 4 §:a 1 momeanttas mearriduvvo, de sálašearri ii guoskka buođđo- ja fierbmebivdui dán ásahusa heivehanguovllus.

8 §

Gildojuvvon stággobivdoguvvllut

Vuoggabivdu lea gildojuvvon:

- 1) buođđočuoluid siskkobealde ja lagabus go 50 mehtera buođu vulobealde dahje 10 mehtera dan siiddu bealde;
- 2) 10 mehtera lagabus njáŋgofierpmi;
- 3) šalddi alde;
- 4) fatnasis ja gáttis 200 mehtera lagabus oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrris, Čársejoga njálmmis Geavus dahje Gálldašjoga ja Badje-Buolbmátjoga njálmmis Buolbmátjávrris.

9 §

Njáŋgofierpmi bivdoáigodat

Luosa ja guvžžá oažžu bivdit njáŋgofirpmiin geassemánu 1. beaivvi rájes suoidnemánu 31. beaivái vuossárggas diibmu 19 duorastahkii diibmu 19.

10 §

Buođđobivddu bivdoáigodat

Buođđobivdu lea lobálaš geassemánu 1. beaivvi rájes suoidnemánu 31. beaivái vuossárggas diibmu 19 duorastahkii diibmu 19.

Doarrásá, čuolu ja vuojahaga fierpmiit galget leat bajiduvvon čázeoaivái dahje goikásii dan boddii, go bivdu lea gildojuvvon. Bívdosiid buot eará godđojuvvon oasit, oktan buđđui gulleváš jottuiguin ja merddiguin, galget dollojuvvot goikásis.

11 §

Godđojuvvon bívdosiid geavahanmeari ráddjehus

Dalle go luosa dahje guvžžá bivdá njáŋgofirpmiin dahje buođuin, de oažžu geavahit giddodaga nammii oktanaga dušše guokte buođu dahje guokte fierpmi dahje ovta bívdosia goappáge, nu ahte válđojuvvo vuhtii maiddái ieš Deanus dáhpáhuvvi bivdu.

Eará guollešlájaid go luosa bivddus oažžu geavahit oktanaga eanemustá vihtta njáŋgofierpmi giddodaga nammii.

12 §

Eará šlájaid bivdoáigi

Eará guollešlájaid go luosa dahje guvžžá oažžu bivdit njáŋgofirpmiin miessemánu 20. beaivvi rájes geassemánu 20. beaivái sihke borgemánu 1. beaivvi rájes borgemánu 31. beaivái.

Eará guollešlájaid go luosa dahje guvžžá oažžu bivdit birra jagi jávriin badjel 200 mehtera duohken joga oivošis dahje njálmmis.

13 §

Fanasbivdu

Fatnasis, man mohtor lea geavvamin dahje mii lea buddejuvvon rávdnjái, ii oaččo bivdit iige luoitit bivdoneavvuid.

14 §

Bivdosiid merken

Bivdinlákai biddjojuvvon njánggofierpmi ja buođut galget merkejuvvot čielgasit nu, ahte čáziid alde johttit fuobmájít daid. Bivdosat galget merkejuvvot uhcimustá 15 sentemehtera čázeoaivvi bajábeallai olli govddohagain dahje uhcimustá 40 sentemehtera čázeoaivvi bajábeallai olli stákközhí gidejuvvon láhpuin, man oaneheamos siiddu guhkodat galgá leat uhcimustá 15 sentemehtera.

Bivdosiidda galget merkejuvvot bivdosa biddji namma ja oktavuođadieđut sihke dan giddo-daga namma, masa bivdovuoigatuvohta gullá. Njánggofierbmái mearka gidejuvvo bivdosa geahčái gidejuvvon govddohahkii, mii oidno bureš. Buodus mearka gidejuvvo doarrásá olggumus čuldii dahje rejkui gidejuvvon galbii dahje govddohahkii.

15 §

Luosa bivdomihttu

Sálašin bivdojuvvon luossa galgá leat uhcimustá 30 sentemehtera guhku.

16 §

Galljodat ja árppu šládja

Luossa- dahje guvžábivddus njánggofierpmi sihke buođu jottu uhcimus lobálaš galljodat lea 58 millimehtera. Fierpmi galljodat mihtiduvvo njuoska bivdosis čuolmma guovddáža rájes čuovvovaš čuolmma guovddážii. Sreanġga, metállaoara dahje sullasaš materiálaid ii oaččo geavahit bivdosin.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon firpmiin oažju geavahit dušše ruovásis, bummolis, nailončanasárrpus dahje bodnojuvvon nailonis (nylon, perlon, terylena) dakkjuvvon árppu. Čadačuovgi materiála, dego monofilanilonárppu, ii oaččo geavahit.

17 §

Buođđu

Buođu ráhkadusa hárrái galget čuvvojuvvot Suoma ja Norgga gaskasaš Deanu čázádaga bivdonjuolggadusa 22 §:s mearriduvvon njuolggadusat.

18 §

Luossa- ja guvžábivdui oaivvilduvvon njánggofierbmi

Luossa- dahje guvžábivdui oaivvilduvvon njánggofierbmi lea njuolgadin suhppojuvvon ovt-tageardán fierbmi, mas lea govddohat goabbat geažis. Fierpmi ii oaččo giddet čuolddaiquin

dahje eará giddenneavvuiquin eará sajis go fierpmi gežiin. Giddenneavvun oažju leat dušše ovttaskas buddu dahje ovttaskas čuolda. Njáŋgofierpmi ii oaččo suoħput mohkil.

Luossa- dahje guvžábivdui oaivvilduvvon njáŋgofierbmi oažju leat eanemustá 30 mehtera guhku. Guokte dahje eanet firpmiid ii oaččo geatnit oktii, jos daid oktiirehkenaston guhkkodat lea badjel 30 mehtera.

Njáŋgofirpmiin bivddedettiin ii oaččo geavahit dakhkojuvvon rávdnjesuoji dahje vuojahat-fierpmi.

Nuppeláhkai go ovdalis 1 moneanttas daddjojuvvo, de Buolbmájtávrriis oažju geavahit luossabivdui firpmiid, maid uhcimus lobálaš galljodat lea uhcimustá 45 millimehtera. Guokte dákkár fierpmi oažju geatnit oktii.

19 §

Eará guliid bivdin fierbmebivdosiiguin

Eará guliid go luosa dahje guvžzá bivdui oaivvilduvvon njáŋgofierbmi oažju leat eanemustá 2 mehtera čikpjosaš bodnefierbmi, mas lea seahkahis vuoksa ja mii lea ráhkaduvvon eanemustá 0,17 millimehtera gassosaš monofiilanailonárppus.

Njáŋgofirpmiin bivddedettiin ii oaččo geavahit dakhkojuvvon rávdnjesuoji dahje vuojahat-fierpmi.

Njáŋgofierpmi galljodat galgá leat uhcimustá 29 millimehtera ja eanemustá 35 millimehtera. Fierpmi galljodat mihtiduvvo njuoska bivdosis čuolmma guovddáža rájes čuovvovaš čuolmma guovddážii.

Buolbmájtávrriis, Ohcejoga luobbalii sihke Veahčajoga Rievssatjávrriin eará guliid bivdui oaivvilduvvon njáŋgofirpmiid čikpjodat oažju leat badjel 2 mehtera ja reaskábivddus oažju geavahit firpmiid, maid galljodat leat uhcimustá 17 millimehtera. Čakčamánu 1. beaivvi rájes cuonjománu 30. beaivái dán guovllus eará guliid bivdui oaivvilduvvon firpmiid oažju geavahit čázeoaifermiin ja firpmiid galljodat oažju leat 18–50 millimehtera.

20 §

Oalli ja bivdosiid gaskasaš gaskkat

Buođu dahje njáŋgofierpmi miikkige osiid ii oaččo ollit joga válđo- dahje oalgesuorggi oali rastá. Bivdosiid olggumus oassi ii oaččo ollit gokkoge 10 mehtera lagabui joga nuppebealgátti. Nuppebealgáttiin oaivvildit maiddái johkarokki sulluid, lássáid ja gárguid, maid gaskii báhcet sierra johkasuorggit.

Buođut eai oaččo leat gokkoge 120 mehtera lagabus nubbi nuppi.

Njáŋgofierbmi ja buođdu dahje guokte njáŋgofierpmi eai oaččo leat gokkoge 60 mehtera lagabus nubbi nuppi.

21 §

Fierbmebivdogieldoguovllut

Njáŋgofierpmi dahje buođu ii oaččo bidjat 200 mehtera lagabui oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrriis, Čársejoga njálmmis Geavus dahje Gálldašjoga ja Badje-Buolbmájtjoga njálmmis.

22 §

Sálašalmmuhus registarii

Bivdi lea geatnegahton doallat sálašbeaivegirjji (elektrovnalaš hámis dahje báhpára alde) ja almmuhit Deanu elektrovnalaš sálašregistarii juohke bivdojuvpon lussii, guvžái, ruošsalussii ja girjelussii guoskevaš čuovvovaš dieđuid:

- 1) johka dahje jávri, mas guolli lea bivdojuvpon;
- 2) bivdobeavemearri;
- 3) bivdojuvpon guoli sohkabealli, deaddu ja guhkkodat;
- 4) luitojuvpon guliid mearri šlájaid mielde;
- 5) bivdoneavvu (stággu/vuogga, njánggofierbmi, buoddú).

Luitojuvpon guoli sohkabeali, deattu ja guhkkodaga ii dárbbaš almmuhit.

Sállaša haga báhcán bivdi galgá almmuhit čuoggáid 1, 2 ja 5 dieđuid.

Sálašalmmuhus galgá dahkkojuvrot čuovvovaš vuossárgga rádjai bivddu manjá. Bivdoáigodaga 2017 sálašalmmuhusa sahtta guođđit bivdoáigodaga nohkama manjá, goittotge manjimustá čakčamánu 1. beaivve.

Eará guollešlájaid sállaša sahtta almmuhit oktanaga go almmuhuvvojit luossa- ja guvžásallašat dahje bivdoáigodaga nohkama manjá. Almmuhusas galget leat mielde guđege bivdojuvpon šlája ollesdeaddu sierra šlájaid mielde.

Bivdolobiid luohpaddeaddji geatnegasvuodas lágidit bivdái vejolašvuoda beassat elektrovnalaš sálašregistarii lea mearriduvpon Deanu bivdosoahpamuša fápmuibidjanlága 8 §:s ja geatnegasvuodas vuostáiváldit sálašalmmuhusa Deanu bivdosoahpamuša fápmuibidjanlága 7 §:s.

23 §

Fápmuiboahtin

Dát ásahus boahtá fápmui geassemánu 1. beaivve 2017.

Dáinna ásahusain gomihuvvo Deanu guolástanbire oalgečáziid guolástannjuolggadusas ad- dojuvpon ásahus (405/1990).

Helssegis miessemánu 24. beaivve 2017

Eana- ja birasministtar Jari Leppä

Ráđđadalli virgeolmmoš Tapio Hakaste